

Hà Nội, ngày 28 tháng 5 năm 2024

Kính gửi: Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

Ngày 23/7/2020 Bộ Kế hoạch và Đầu tư có Văn bản số 4750/BKHĐT-ĐKKD trong đó căn cứ Luật Luật sư và Nghị quyết số 65/2006/NQ-QH11 ngày 29/6/2006 của Quốc hội về việc thi hành Luật Luật sư, đề yêu cầu các Sở Kế hoạch và Đầu tư các tỉnh, thành phố chỉ đạo khi gặp trường hợp doanh nghiệp ghi ngành, nghề: “Hoạt động đại diện, tư vấn pháp luật”, “tư vấn pháp luật”, “dịch vụ pháp lý” thì *“không thực hiện thủ tục đăng ký doanh nghiệp đối với mã ngành này theo quy định của Luật Doanh nghiệp và các văn bản hướng dẫn thi hành tại Cơ quan đăng ký kinh doanh.”*

Nội dung trên gặp phải rất nhiều ý kiến của người dân và doanh nghiệp.

1. Thứ nhất, về quyền tự do kinh doanh ngành, nghề mà luật không cấm

Hiến pháp năm 1992 quy định: “Công dân có quyền tự do kinh doanh theo quy định của pháp luật.”(Điều 57). Luật doanh nghiệp năm 2005 tại Điều 9 quy định về nghĩa vụ của doanh nghiệp: "1. Hoạt động kinh doanh theo đúng ngành, nghề đã ghi trong Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh.”

Tuy nhiên, đến Hiến pháp năm 2013 xác định: “Mọi người có quyền tự do kinh doanh trong những ngành nghề mà pháp luật không cấm.” (Điều 33). Cụ thể hóa Hiến pháp năm 2013, Luật doanh nghiệp năm 2014 và năm 2020 đều quy định quyền của doanh nghiệp: "Tự do kinh doanh trong những ngành, nghề mà luật không cấm.", "Tự do kinh doanh ngành, nghề mà luật không cấm."

Luật đầu tư năm 2020 liệt kê 06 mục ngành, nghề luật cấm, và 227 ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện (Phụ lục IV) thì đều không cấm và không đưa ngành, nghề “Hoạt động đại diện, tư vấn pháp luật” (mã 69101), “tư vấn pháp luật”, “dịch vụ pháp lý” vào danh mục Phụ lục IV. Như vậy, chiếu theo luật thì doanh nghiệp thuộc mọi loại hình, thành phần đều được bình đẳng, tự do kinh doanh các ngành, nghề này không bị hạn chế, theo quy định của Hiến pháp và Luật.

Như vậy, việc hạn chế quyền của doanh nghiệp ghi ngành nghề “Hoạt động đại diện, tư vấn pháp luật”, “tư vấn pháp luật”, “dịch vụ pháp lý” trong khi những ngành nghề này không thuộc Phụ lục IV là không đúng với quy định của Hiến pháp và Luật Đầu tư.

2. Thứ hai, về căn cứ pháp lý của Công văn số 4750/BKHĐT-ĐKKD

Công văn số 4750/BKHĐT-ĐKKD ngày 23/7/2020 của Bộ nêu 2 căn cứ là Luật Luật sư và Nghị quyết số 65/2006/NQ-QH11. Tuy nhiên:

- Điều 4 Luật Luật sư quy định rằng: "*Dịch vụ pháp lý của luật sư bao gồm tham gia tố tụng, tư vấn pháp luật, đại diện ngoài tố tụng cho khách hàng và các dịch vụ pháp lý khác.*". Như vậy, dịch vụ pháp lý là một dịch vụ mà luật sư là một chủ thể tham gia, chứ chưa có quy định nào nói dịch vụ pháp lý là dịch vụ độc quyền của luật sư.

- Nghị quyết số 65/2006/NQ-QH11 được ban hành vào năm 2006, khi đó chúng ta căn cứ vào Hiến pháp cũ và Luật Đầu tư, Luật Doanh nghiệp cũ. Khi có Hiến pháp mới đã thay đổi tư duy về quyền kinh doanh, từ chọn-cho sang chọn-bỏ. Nếu có bất kỳ quy định nào của Nghị quyết năm 2006 mà có quy định khác với Hiến pháp và Luật Đầu tư hiện hành thì áp dụng quy định của văn bản quy phạm pháp luật ban hành sau, theo đúng quy định tại khoản 3 Điều 156 của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Thậm chí chúng ta còn phải ưu tiên thực hiện cam kết quốc tế nếu có khác với quy định trong nước.

KIẾN NGHỊ:

Chúng ta có thể thấy rằng, đội ngũ luật sư là một đội ngũ cùng tham gia vào quá trình góp phần tuyên truyền, hỗ trợ pháp lý cho người dân và doanh nghiệp, ngoài ra còn rất nhiều chủ thể khác như là luật gia, giảng viên luật, chuyên gia luật với trình độ rất chuyên sâu, các biên phiên dịch, chứ không nên hiểu rằng chỉ luật sư mới đủ chức năng, năng lực am hiểu pháp luật. Sự am hiểu pháp luật được gây dựng dựa trên uy tín, sự tin nhiệm và quy lại của khách hàng, đối tác.

Ngay trong Bộ luật Tố tụng hình sự cũng không liệt kê Luật sư là một chủ thể riêng mà đứng chung với một tên gọi tham gia tố tụng là Người bào chữa, Người bảo vệ quyền, mà những người này có thể là Luật sư, có thể là công dân (Người đại diện), tức là mọi công dân đều có quyền tham gia tố tụng hình sự với tư cách là Người bào chữa và Người bảo vệ quyền, chứ không chỉ dành cho riêng Luật sư như lâu nay chúng ta thường nghĩ.

Đối chiếu với quy định của Hiến pháp và Luật Đầu tư tại Phụ lục IV không quy định ngành, nghề "Hoạt động đại diện, tư vấn pháp luật", "tư vấn pháp luật", "dịch vụ pháp lý" là ngành, nghề đầu tư kinh doanh có điều kiện, trân trọng đề nghị Bộ Kế hoạch và Đầu tư hủy sửa Quyết định nêu trên để thực hiện đúng quy định của luật./.